

L-ISTEDINA TAS-SINJURA BETTA *

Waħda wara l-oħra i-mistednin tas-sinjura Betta bdew ġejjin. Ġiet il-Kontissa Dora, kollha mirquma u mdandna bi lbies sabiħ, wieqfa f'mixjitha, b'ħarstha l-fuq minfuħa u mkabbra, bil-ġieħ ta' ġiddha. Ġiet is-sinjura Lwiža, wieqfa imma bla tkabbir, imzejjna imma bla tlellix fieragħ, b'mixja meqjusa, ħarsa ħelwa, bixra li tiġbdek. Ġiet is-sinjorina Lola, xebba li qabzithom l-erbgħin, li ssibha kull fejn ikun hemm imqar tnejn mistednin, twila u rqiqa donnha stwiel, fqajma, mneħirha merfugħ donnha xxomm l-arja, b'daqsejn ta' kappell żgħir għamla ta' lembut imqaċċat, liebsa dejjem ilbies li jiġbed il-ħars. U ġew xi erbgħa jew ħames nisa oħra, kollha ta' qatgħa u tifsila waħda, nisa li jħobbu jixxiegħlu jilqgħu u jroddu ż-żjajjar u jħalltu u jaqsmu l-aħbarijiet tad-dinja tagħhom.

Is-sinjura Betta kienet tidher bħal xbejba fi-aħjar tagħha; wiċċha sabiħ bħal warda u għajnejha jiddu bil-ferħ, xuftejha mbexxqin bi tbissima ħelwa. Kienet liebsa libsa twila bi kmiem qosra, lewn abjad safrani b'ward irqiq minsuġ fiha. Xagħarha, li qatt ma riedet taqtgħu għax isbaħ minn ta' ħbiebha, kien imewweġ fuq quddiem u midfur fuq wara u meħmuż b'moxt u b'labar rjushom tad-djamanti. F'għonqha kellha ħannieqa tal-ġawħar b'salib b'disagħ ħagriet lewn aħmar dagħmieni mdendel fuq sidirha, u silsla tad-deheb bi mrewwħa tal-bizzilla marbuta magħha, li sikwit kienet tiftaħha biex trewwaħ mhux għax kienet is-sħana imma biex turi l-arma tal-Barunijiet ta' Brija maħduma fiha.

* * *

Bil-ġieghda fuq sufan *Chippendale*, bis-sinjura Lwiža fuq il-lemin, is-sinjura Betta kienet tilhaq ma' kullħadd. Tqassam u tnewwel issa kikkra te, issa felli pudina, issa biċċa *cake*, b'sebagħha ż-żgħir ta' idha l-leminijja mqawwas u mqabbeż biex jidher aħjar id-djamant sabiħ li kellha fiha. U bi fiewwa lħiħa ddrur lejn din u lejn dik u tgħid: *Have an other cup of tea. Oh! Do, please. But have an other piece of rolled pudding. Do you like this sponge-cake better?*

F'dawn iż-żjajjar aktarx li l-kliem jibda dejjem mill-lbies u jaqagħ fuq in-nies. U f'din it-triq mexa wkoll il-kliem għand is-sinjura Betta. Waħda bdiet tgħid kemm togħgobha dik it-tifsila ta' lbies, oħra aktar jogħgobha dak il-lewn, din issemmi l-aħħar mōda ta, kpiepel li ħarget minn Pariġi u dik tmaqdar mōda għax ma tixirqilhiex; waħda tgħid: *How lovely!* u oħra żżid: *It makes you look thinner and smarter,*

* Qabel taqra din, aqra sehbitha lil-Għadd 38.

u oħra: *Oh! that looks rather shabby!* Kullhadd iġhid tiegħu u kif jaqbel lilu.

—Il-bieraħ, qabżet qalet waħda, ltqajt mas-sinjura Delina għand *Lafayette*; kienet qiegħda tagħżel u tipprova xi kpiepel minn dawk li jridu ras ekejtna u gisem mislut. Ma kienu jixirquha xejn. Xhin ratni, qaltli: “X’jidhirlek?” Għidtilha: “Kemm joqogħdulek helu!” f’qalbi għidtilha: “Hares lejn il-mera u tghidlek”. U anqas dak il-lbies li tilbes ma jixir-qilha.

—L-aktar meta tkun liebsa xi libsa qasira u dejqa marsusa magħha!

—Mindu metilha żewġha nfexxet fil-lbies u fil-modi. L-anqas meta kienet xebba u għarusa ma kienet tilbes hekk.

—Min jaf tħajjretx terġaġh?

—Haġa żgħira. Naħseb li bintha, Mimì, iċċedihulha tagħha.

—Ma nistagħx nifhem kif Mimì ma tridux is-sur Fred. Iridha bl-art u l-baħar. Iħobbha daqs id-dawl ta’ għajnejh. U mbagħad, tabib mill-aħjar, jaqlaġh flus kemm irid u jkun jistagħ izommha ta’ reġina. Miegħu tkun qiegħda tajjeb; ma ssibx malajr wieħed aħjar minnu.

—Kullhadd iġhid li ż-żwieġ ta’ Mimì mas-sur Fred hu mlaqqqaġh tajjeb. U, ismagħ, hu għadu ma qatagħx qalbu minnha; jaħseb li fl-aħħar iddur. Meta jsemmulu xi waħda oħra, ma jridx jismagħ.

—Jidher dħuli u jaf iġib ruħu. Imma mbagħad il-grazzja kollox. Forsi Mimì ma għandhiex grazzja miegħu.

—Jien, ngħid għalija, ma jogħgobnix. Għandu fuq l-erbgħin sena u Mimì għad għandha tnejn u għoxrin; fartas gmielu u ma jdurx isib jissellef biex iġhatti l-qargħa, qasir u mbaċċaċ; persüntu mhix sabiħa. Imbagħad, isma’, tghid issa, wara li għalaq l-erbgħin sena, l-ewwel darba li qalbu nfethet għall-imħabba? Haġa kbira!

—Jien naħseb li Mimì tħobb lil xi hadd ieħor. Ilu ftit iltqajt magħha hdejn id-*Dominions’ Pharmacy*. Waqafna nit-hadtu. Fil-hin iġhaddi għuvnott, liebes eleganti, fuq ruħu, qalagħ il-kappell sal-art. Mimì tbissmet u ħabtet tiħmar. Ma staqsejthiex min hu, imma malajr indunajt li qalbha mogħtija lil haddieħor, u għalhekk is-sur Fred jistagħ jaqtagħ jiesu u jmur iħabbat biħ ieħor.

* * *

Xbejba ta’ xi tmintax-il-sena, sabiħa daqs warda ta’ Mejju għadha tbexxaq, qagħdet bil-qiegħda quddiem il-pjanu. Minnu-fih subgħajha, rqaq u bojod silġ, bdew jiġru b’heffa kbira fuq it-tastiera, jiġru u jaqbzu, issa l quddiem u issa lura,

donnhom iridu jilħqu 'l-xulxin, bħal merħla ħrief bojod jit-qābzu u jimirħu qalb il-ħaxix. U mal-giri ħafif tas-swaba ħarġet daqqa ħelwa, li tixbaħ lill-għana tal-għasafar fi żmien l-imħabba, daqqa mqabbla mat-taħbit ta' qalb żagħżugħa, li tixtieg, titwnehed, tilheg, tittāma, tifraħ, tidħak u tinfexx f'għajta li fiha ssib is-serħan. U d-daqqa siktet. Imma minnu fih reġgħet bdiet u magħha ssieħeb leħen ix-xbejba jidwi mas-sala bħal għanja ta' anġli.

—*She plays wonderfully*—, qalet waħda.

—*She sings beautifully*—, ziedet oħra.

U s-sinjura Betta mgħaxxa u minfuħa b'dan it-tiffir lil bintha, b'qalbha mgħoxxija bil-ħlewwa, nħallet kollha fi kliem tal-oghla tiffir u, b'għajnejha dejjem lejn is-sinjura Lwiža, bdiet tgħid: "Jien dejjem fittixt li nagħtiha edukazzjoni mill-aħjar. Hallejtha sitt snin il-Kulleġġ tas-*Sacred Heart*. Titkellem tajjeb bl-Ingliż u bit-Taljan; tgħallmet il-Franċiż ukoll u biex ikollha aċcent tajjeb fil-pronunzja għibtilha d-dar lil Mademoiselle Josephine Perrot; fil-mużika għandha ċertifikati mill-aħjar; għat-tpingija idha tajba ferm, ara, dawk il-kwadri fuq iż-żgiegħ xogħolha, u dan ir-*repoussé* hi hadmitu, u x-xogħol ta' pirografija ta' dan it-tavolin hu tagħha wkoll. Mhux għax binti qiegħda nfaħħarha, imma għandha moħħa tajjeb ferm; kull ma tara, tagħmlu, kull ma tisma' tixorbu u ma tinsieħ gatt. Tixbaħ lil nannitha, l-Barunissa, mhux biss mill-ħarsa ta' għajnejha u mill-fattizzi ta' wiċċha, imma minn moħħa wkoll. Ara, dak l-inkwatru tan-nofs ir-ritratt tagħha! Kemm kienet brava! Ighidu li kienet taf titkellem b'xi sitt lingwi: franċiż, spanjol, taljan, portugiz, ingliz, tedesk".

—Mela daqs il-lingwi tal-Kavaliere! — qalet b'tingiza rqiqa l-Kontissa Dora, li ma felħetx aktar tisma' dak it-tlablib. Imma s-sinjura Betta ft-telfa li kienet ma ħasseħiex it-tingiza; komplet magħha u qalet: "Iva, u mal-Kavaliere kienet titkellem b'liema lingwa trid".

* * *

U bit-togħma ta' dat-tiffir il-mistednin bdew ħerġin, u s-Sinjura Betta baqgħet weħidha tixtarr kull kelma li semgħet, taħseb u tħammem fuq kull ħarsa u fuq kull kelma tas-sinjura Lwiža u toħlom fuq għerusija u żwiegħ ta' min l-inqas ħsieb li kellu.